NN 28/2018 (23.3.2018.), Pravilnik o tehničkim sustavima i objektima za pružanje usluga u zračnoj plovidbi

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

580

Na temelju članka 142. točka 6. Zakona o zračnom prometu (»Narodne novine«, broj 69/09 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14) ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O TEHNIČKIM SUSTAVIMA I OBJEKTIMA ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI

DIO PRVI
OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način projektiranja, postavljanja, puštanja u rad, nadogradnje, održavanja i nadzora nad radom i ispravnošću tehničkih sustava i objekata koji se koriste za pružanje usluga u zračnoj plovidbi.

(2) Pravilnik su dužni primjenjivati svi subjekti koji:

a) projektiraju, postavljaju, puštaju u rad, nadograđuju, održavaju ili nadziru rad i ispravnost tehničkih sustava i objekata koji se koriste za pružanje usluga u zračnoj plovidbi, ili

b) pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1) *projektiranje:* proces kojim se definiraju uvjeti, način izrade i postavljanje tehničkih sustava i objekata koji podržavaju/omogućuju ispunjavanje funkcije kojom se ostvaruje pružanje usluga u zračnoj plovidbi

2) *projekt:* vremenski određena aktivnost s ciljem da se implementira, integrira, proizvede ili nadogradi jedinstven tehnički proizvod i/ili usluga i objekt

3) *projektna dokumentacija:* skup dokumenata koji jednoznačno definiraju rezultat projektiranja

4) *tehnički sustav:* skup uređaja i softvera ili softver koji čine jednu funkcionalnu cjelinu, koji podržavaju/omogućuju ispunjavanje funkcije kojom se ostvaruje pružanje usluga u zračnoj plovidbi

5) *integracija tehničkog sustava:* postupak objedinjavanja sastavnica tehničkog sustava

6) *integritet sustava:* svojstvo održivosti sustava bez smanjenja ciljanih funkcija uzrokovanih promjenama ili smetnjama u njegovom okruženju

7) *integritet usluge:* osiguravanje sukladnosti usluge s primjenjivim normama

8) *implementacija:* postupak koji obuhvaća postavljanje, uključujući instalaciju softvera ako je primjenjivo, i integraciju tehničkih sustava

9) *verifikacija tehničkih sustava:* postupak koji obuhvaća provjeru sukladnosti tehničkih sustava s primjenjivim propisima i standardima i provjeru ispravnosti implementacije prema projektnoj dokumentaciji

10) *knjiga ispitnih postupaka:* dokument koji definira postupke testiranja/mjerenja

11) *knjiga rezultata ispitivanja:* popis provedenih testova s rezultatima

12) *nadzor nad radom tehničkih sustava:* kontinuirano praćenje ispravnosti rada tehničkog sustava s mogućnošću poduzimanja određenih mjera u svrhu osiguranja sigurnosti, kontinuiteta i učinkovitosti

13) *nadzor izvođenja:* postupak kojim se osigurava izvođenje radova prema projektnoj dokumentaciji uključujući i nadzor tehnologije

14) *nadzor (surveillance):* usluga i s njom povezana sredstva za utvrđivanje određenih pozicija zrakoplova u cilju sigurnog razdvajanja i vođenja.

15) *nadzor tehnologije* – dio postupka nadzora izvođenja koji obavlja tehnolog

16) *validacija tehničkih sustava:* postupak kojim se utvrđuje funkcionalna ispravnost i integritet rada sustava provođenjem ispitivanja iz knjige ispitnih postupaka i da sustav ispunjava zahtjeve projektnog zadatka

17) *nadogradnja tehničkih sustava i objekata:* aktivnost kojom se postiže promjena osnovnih funkcija i/ili strukture sustava i operativnih usluga

18) *objekt:* skup tehničkih sustava i građevine koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu ili samostalno postrojenje povezano s tlom koje se sastoji od tehničkih sustava i koje čini tehničko-tehnološku cjelinu

19) *održavanje:* skup postupaka kojima se omogućava odgovarajuća razina pružanja usluga rada sustava sukladno preporukama proizvođača, zahtjevima struke i primjenjivim propisima

20) *zrakoplovno tehničko osoblje:* pomoćno zrakoplovno osoblje koje obavlja poslove upravljanja i održavanja tehničkih sustava

21) *tehnolog:* osoba s odgovarajućim iskustvom u određenom tehnološkom području

22) *umjeravanje:* radnja kojom se pod određenim uvjetima u prvome koraku uspostavlja odnos između vrijednosti veličine s mjernim nesigurnostima koje daju mjerni etaloni i odgovarajućih pokazivanja kojima su pridružene mjerne nesigurnosti, a u drugome koraku ti se podaci upotrebljavaju za uspostavljanje odnosa za dobivanje mjernog rezultata iz pokazivanja

23) *puštanje u rad:* početak operativne uporabe nakon početne instalacije ili nadogradnje sustava

24) *usluge navigacije:* usluge pružanja informacija za navođenje ili pozicioniranje u svrhu učinkovitog i sigurnog izvođenja operacija zrakoplova, potpomognuta s jednim ili više radionavigacijskih sredstava

25) *globalni navigacijski satelitski sustavi* (GNSS): satelitska navigacija s globalnim pokrivanjem.

DIO DRUGI
PROJEKTIRANJE

Članak 3.

(1) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati da projektiranje tehničkih sustava i objekata koji se koriste za pružanje usluga u zračnoj plovidbi bude u skladu s primjenjivim standardima, propisima i zahtjevima struke.

(2) Dodatno zahtjevima iz stavka 1. ovoga članka, pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati projektiranje tehničkih sustava i objekata koji se koriste za pružanje:

a) usluga komunikacije, navigacije ili nadzora sukladno zahtjevima iz Dodataka A ovoga Pravilnika

b) usluga zrakoplovne meteorologije sukladno zahtjevima iz Dodataka B ovoga Pravilnika.

Projektni zadatak

Članak 4.

(1) Svaki projekt mora započeti projektnim zadatkom.

(2) Projektni zadatak mora sadržavati:

a) popis propisa primjenjivih na usluge u zračnoj plovidbi koje se ostvaruju ili su podržane tehničkim sustavima i objektima koji su predmetom projektiranja

b) popis propisa primjenjivih na tehničke sustave i objekte koji su predmetom projektiranja

c) zahtjeve korisnika usluga koje su podržane tehničkim sustavom i/ili objektom koji je predmet projektiranja

d) zahtjeve koji se odnose na tehničke sustave i objekte koji su predmetom projektiranja, usklađene sa zahtjevima primjenjivih standarda i propisa, zahtjevima struke, odgovarajućim tehničkim specifikacijama i zahtjevima proizvođača

e) sigurnosne zahtjeve.

(3) Projektni zadatak mora izraditi i odobriti pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

Projekt

Članak 5.

(1) Projekt mora jednoznačno definirati svrhu, uvjete, način izrade te postavljanje tehničkih sustava i objekata koji podržavaju/omogućuju ispunjavanje funkcije tražene projektnim zadatkom.

(2) Projekt, izuzev projekta integracije softvera, mora sadržavati sljedeću pravno-tehničku dokumentaciju:

a) ovjerenu izjavu projektanta da su primijenjene sve važeće norme i propisi

b) projektni zadatak

c) tehnički opis koji mora sadržavati:

– udovoljavanje tehničkim zahtjevima i

– posebne uvjete

d) troškovnik

e) program kontrole i osiguranja kvalitete projektiranih tehničkih sustava i objekata (zahtjeve održavanja) koji mora sadržavati:

– svojstva

– ispitivanja svojstva i uporabljivosti

– uvjete izvođenja i

– zahtjeve učestalosti

f) odgovarajuće prikaze (nacrte i/ili sheme) tehničkih sustava, sukladno primjenjivim propisima, u crtežima (ukoliko je primjenjivo)

g) specifikaciju tehničkog sustava, objekata i radova i

h) udovoljavanje ostalim zahtjevima projektnog zadatka.

(3) Projekt mora demonstrirati da je tehnički sustav i/ili objekt projektiran u skladu sa sigurnosnim zahtjevima.

(4) Dodatno zahtjevima navedenim u ovom članku, projekt integracije softvera mora sadržavati projektni zadatak, dokumentaciju o zahtijevanoj razini osiguranja sigurnosti softvera, dokumentaciju testiranja i demonstraciju sukladnosti s primjenjivim propisima.

Projektant

Članak 6.

(1) Projektant je stručna osoba koju imenuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi i ima svojstvo odgovorne osobe za izradu projekta iz članka 5. ovoga Pravilnika.

(2) Projektant može biti ovlašteni inženjer ili osoba s odgovarajućim iskustvom i ovlaštenjima za rad na tehničkim sustavima i objektima sukladno primjenjivim propisima.

(3) Projektant mora osigurati sudjelovanje odgovarajućih tehnologa u projektiranju tehničkih sustava i/ili objekata sukladno zahtjevima projekta, i ispunjavanje svih uvjeta iz projektnog zadatka sukladno primjenjivim propisima.

DIO TREĆI
IZVOĐENJE

Uvjeti prije izvođenja radova

Članak 7.

Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora ishoditi dozvole i suglasnosti nadležnih tijela prije izvođenja radova.

Nadzor izvođenja

Članak 8.

(1) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati nadzor nad izvođenjem radova sukladno primjenjivim propisima i odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Nadzor mora provoditi stručno tijelo koje je dužan imenovati pružatelj usluga u zračnoj plovidbi. U tom tijelu moraju biti uključeni i tehnolozi u ovisnosti o domenama koje su obuhvaćene projektom.

Puštanje u rad

Članak 9.

(1) Prije puštanja tehničkih sustava i objekata u operativni rad, pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati:

a) provedbu tehničkog pregleda objekta (ukoliko je primjenjivo)

b) implementaciju tehničkih sustava

c) verifikaciju tehničkih sustava

d) provjeru sukladnosti s primjenjivim propisom o interoperabilnosti u Europskoj mreži za upravljanje zračnim prometom (ukoliko je primjenjivo)

e) izradu operativne dokumentacije i dokumentacije održavanja

f) validaciju tehničkih sustava

g) osposobljavanje osoba koji koriste i održavaju predmetne sustave.

(2) Rezultati validacije moraju se zapisivati u knjigu rezultata ispitivanja.

Dokumentacija održavanja

Članak 10.

(1) Dokumentacija održavanja mora:

a) definirati postupke redovnog i izvanrednog održavanja

b) biti izrađena sukladno primjenjivim propisima, zahtjevima i preporukama proizvođača i drugim specifičnim zahtjevima.

(2) Postupci redovnog održavanja moraju obuhvatiti radnje kojima se omogućava održavanje odgovarajuće funkcionalnosti tehničkog sustava sukladno preporukama proizvođača, zahtjevima struke i primjenjivim propisima, i njihovu učestalost.

(3) Postupci izvanrednog održavanja moraju obuhvatiti radnje koje se provode s ciljem vraćanja sustava u ispravan rad.

(4) Postupci izvanrednog i redovnog održavanja moraju uključiti posebne zahtjeve koji proizlaze iz projektne dokumentacije.

Nadogradnja

Članak 11.

Pružatelj usluga u zračnoj plovidbe mora osigurati primjenu svih odredbi ovoga Pravilnika prilikom nadogradnje sustava i objekata.

Posebni zahtjevi

Članak 12.

(1) Pružatelj usluga navigacije mora definirati postupke provjere, ishoditi njihovo prihvaćanje od strane Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija) i u skladu s njima osigurati provjeru sa zemlje i iz zraka svih radionavigacijskih sustava koje koristi.

(2) Pružatelj usluga komunikacije ili usluga nadzora *(surveillance)* mora osigurati inicijalnu provjeru/validaciju komunikacijskih i/ili nadzornih sustava iz zraka, ukoliko je primjenjivo.

(3) Pružatelj usluga komunikacije, navigacije ili nadzora *(surveillance)* mora osigurati da organizacija koja obavlja provjeru iz zraka udovoljava uvjetima definiranim Dodatkom C ovoga Pravilnika.

(4) Provjera radionavigacijskih sustava se mora provoditi:

a) prije puštanja u inicijalnu upotrebu radi provjere radnih svojstava

b) u sklopu redovitog održavanja

c) u slučajevima opravdane sumnje u ispravnost radnih svojstava uređaja i

d) nakon popravaka dijelova sustava ili uređaja koji su nositelj funkcije koja podliježe provjeri.

(5) Postupci provjere radionavigacijskih sustava moraju definirati:

a) parametre koji će se mjeriti

b) postupke provedbe mjerenja koji osiguravaju prikupljanje parametara, temeljem kojih se može ocijeniti sukladnost sa standardima propisanim Dodatkom A ovoga Pravilnika

c) radnje i kompetencije zrakoplovno tehničkog osoblja koje provodi pojedinu radnju

d) mjesto pohrane i rokove čuvanja zapisa provjere

e) vremenske razmake između pojedinih provjera

f) prilike u kojima je potrebna provedba izvanrednih provjera iz zraka i

g) način osiguranja kvalitete provedbe postupka.

(6) Pružatelj usluga navigacije mora obavijestiti Agenciju o svakoj izvanrednoj provjeri radionavigacijskog sustava.

Članak 13.

Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati da sustavi kojima ostvaruje pružanje usluga u dijelu koji se odnosi na zrakoplovne telekomunikacije udovoljavaju standardima definiranim Dodatkom A ovoga Pravilnika.